

del mateix mot que el nostre *corrua*, aran. *carrua* <*karūa*> 'seguit de peces de fusta que pot arrossegar una parella de bous', 'encallament de fustes que baixen pel riu', el qual vindrà de *rua* (=fr. *rue*, ll. *RUGA*), que en català té, entre altres, els sentits de 'relleix en una muntanya' (Taravil, Josa, p. j. Solsona, Bagà, p. j. Berga, 1935), 'rècula d'animals' (*DAG.*), 'filera d'herba'. La síl·laba *ca-* pot venir, per dissimilació, del prefix *co-*, o bé d'encreuament amb *carrera* (aquest és l'origen del luquè *carruga*, segons el *REW*, 7426.2)». 10

Rua, en efecte, en el mateix treball, és 'pilot petit d'herba dallada, en el prat' a Farrera, i 'arruga' en els altres pobles de Vall Ferrera i Cardós; *arruar* tr 'apilotar l'herba dallada' a Àreu; l'aran. *arrua* (*arūa*) 'la filera d'herba dallada que va deixant el segador', 15 gc. *ruo* «rangée, file» (*TdF*) (*BDC* xxiii, 282, 307).

Però avui ja no vacillo: no és *corrua* la forma primitiva, ni hi ha prefix *co-*, sinó *carru(g)a*, i aquest resulta d'un encreuament del quasi sinònim *rua*. Realment *rūga*, a part del significat més divulgat 'arruga' 20 tingué el de *séc*, en particular els que es marquen en un vestit (Petroni, Plini, Vitruvi), o 'pas de rosca' també en Plini: el *séc* o el pas de rosca és ben bé com aqueix relleix de la muntanya, i això és el que ha donat també els fondos solcs que es marquen en una vila o ciutat, els carrers: fr. *rue*, port. *rua*, i en un bon grapat de parlars del centre i el Sud d'Itàlia; mentre que d'ací es passa a la renglera de pilots d'herba; i, projectat en una sèrie en moviment, es passa a l'acorruiament de fustes o troncs arrossegats o flotants, 30 que és el millor substrat material que podem imaginar per a la *corrua* dels nostres escriptors.

Que ja ens hi atansàvem des de *RUGA* ho mostra també l'ús de *arruar* i *arruament* en els passatges de Noller i VCatalà citats per *AlcM*, però el matís s'acaba d'arrodonir partint de *carrua*; i si *RUGA* i el fr. *rue* han donat el mateix sentit que els nostres *carrera* i *carrer*, ¿què més natural que aquest encreuament en *carrua*, *carruga*? Després el pas a *corrua* ja començava per ser d'assimilació fonètica, com en els casos que n'hem vist en els articles *CORRIOL* i *CORRIOLA*. De tota manera és clar que la influència de *CÓRRER* i dels seus derivats acabà de donar la balança, car al capdavant aquelles corrues de borriquets, formigues, carros i gent que hem vist, corrien i s'afanyaven pels camins i corriols.²

DERIV.: *Acorruar-se* (*AlcM*). *Acorruir-se* 'disparar-se un animal' [1617, *AlcM*]. *Corruera*?

¹ Del llibret de Pol, p. 15, sembla desprendre's que allà s'usin juntament les dues formes *carruga* i *carrua*. — ² *AlcM* ja rebutja la insostenible etimologia *CONGRUERE* × *congriar* (amb motivació ben insuficient en un llem. *coungruà* «grouiller, pulluler» que havia proposat Spitzer, *LexikK*, p. 40); no la van millorar gaire les rectificacions de Bruch (*Misc. Schuchardt*, 1922, 36), ni del mateix Spitzer, que en *ARom*. vi, 495, proposava *co-ruar* 'anar junts per la rua, el corso'. Són ja més curioses les semblances que m'han fet pensar algun cop: a) amb l'àr. *rakūba* > 'rècula' (cf. *reacoa* en Muntaner), 60

per més que **rocūa* > *corrua* sigui teòricament concebible; b) amb *CORRUGUS* (veg. *CÓRREC*); c) amb *carriga* 'canaleta rosta', propi del Segre mitjà i vall de Lavansa, i que es podria relligar amb *KARION* 'quer' amb sufix cèltic *-ika*, però més aviat creuria ara que això és alteració del nostre *carruga* per influència d'un altre mot (potser *boïga* o *garriga*, ja que aqueixes canaletes no solen ser ermes?); d) de *COR-RUGARE*, tenint en compte que *corruca* 'arruga' s'usa a Bielsa i Echo, amb *corrucar* 'afuixar una corda' a Echo (*BDC* xxiv, 165), i *rua* és 'arruga' a Gistau, etc. (*BDC* xxiv, 179). Per un o altre concepte, fer practicables aquestes pistes exigiria supòsits ben rebuscats. El que és possible, però, és que amb alguns d'aquests elements paronomàstics hi hagi hagut fregadís, amb contaminació.

+*CORRUBÍ*, amb referència a Bellera (Conca del Flamicell) R. Violant i Simorra (*La Vida Pastoral al Pallars Sobirà*, ms. de 1937, p. 528) definia *currubi* com a «pedra blanca i negra»: conjecturant que per «blanca i negra» (cosa estranya) entengui 'de color mig negre mig blanc: gris rogenc': tindria el mateix origen que el nom del poble de *Corrubi* en l'Alt Berguedà-Ripollès, antigament *Querrubi* (*E.T.C.* I, 47; II, 267), o sigui *Quer Rubi* **CARIUM RUBEUM* 'roc rogenc'.

Corrúbia, V. *corríbia* (*CÓRRER*) *Corruera*, V. *corrua* *Corrugar*, V. *arruga*

CORRUIXES, 'afanys, presses', 'maldecaps, atrafegament', mot valencià, familiar i afectiu, origen incert: probablement del verb *corruixar* que es troba antigament amb el sentit de 'molestar, preocupar', germà del fr. *courroucer* 'enutjar, enfellonir', ll. vg. **CORRUPTIARE* (probablement derivat de *COR RUPTUM* 'cor trencat, contús, trontollat'): a València potser ve del mossàrab si bé pogué sofrir, d'una banda, la influència del verb francès i d'altra banda la dels derivats de *córrer*, com el cat. *corredisses*, que orientaren el significat en el sentit de precipitació o presses. □ 1.^a doc.: 1764, Carles Ros; *corruixar* c. 1500, *Brama dels Llauradors*, i ja fi S. XIII, en Desclot.

Essencialment ens cal remetre als treballs de Gulsoy, *RPhCal*. xv, 284-92, i *Vocab. Val. de Sanelo*, pp. 313-5. Deixant-hi la major part de la demostració i de les dades, en reprenem algunes i n'hi afegirem algunes altres. El verb antic ja apareix en Desclot: «Quant lo rey de Fransa hac entès que'l rey d'Aragó --- li havia corraguda tota Navarra, que's tenia per ell, sí fon molt *corruixat* e falló» (§ 131, *NCL*. iv, 63.18): ací no hi ha parlament d'un francès pròpiament, per tant això no justifica que el mot sigui una mera «catalanització sumària del fr. *courroucés*» com diu el publicador, i així com així, el francès per si sol no explicaria la *-x*; sí que reporta mots d'un francès en: «respòs lo cardenal: —Sire, Felip, no siats falló ni *corruixat* per nient, que sí conquerrem en breu En Pere d'Aragó» (§ 136, iv, 105.22), però ací i tot la *-x* revela la influència del mot en la forma que ja devia